proLékaře.cz | 3.11.2026

Editorial

Hyperlipidemie a doporučené postupy

M. Vrablík

Doporučené postupy – v medicíně sousloví, které vyvolává rozporuplné pocity. Někteří se jimi zaklínají a vše, co se jim vymyká, považují za nesprávné a neodůvodnitelné. Jiní – těch bude možná více – k nim chovají větší či menší despekt, protože jich je stále více, stávají se obsáhlejšími a méně přehlednými. A jak často slýcháme při diskuzích na odborných setkáních, neustále se mění. Všechno toto je pravda, ale co guidelines vyčítáme, není jejich chybou, ale nezbytným důsledkem vývoje medicíny a extrémně rychlého hromadění nových informací. Ty musí být reflektovány klinickými doporučeními, a proto se jejich revize a nové verze objevují stále s menšími rozestupy.

V roce 2016 jsme se dočkali dvou komplexních sad doporučení z pera Evropské kardiologické společnosti (ta „lipidová" ve spolupráci s Evropskou společností pro aterosklerózu) a naplňují pravidla těchto dokumentů – jak doporučení pro kardiovaskulární prevenci, tak guidelines pro management dyslipidemií jednoznačně předčily stránkovým rozsahem své předchůdce. Zvláště některé pasáže nejsou zrovna čtivé, v řadě případů zůstává nejistota a nejednoznačnost. Přesto musíme ocenit práci desítek autorů a recenzentů, kteří se snažili sumarizovat výsledky posledních studií v daných oblastech a vklínit je do formulací toho, co (a také proč) bychom dělat v klinické praxi měli.

Nově se v doporučeních setkáváme také s oddíly věnujícími se tomu, co raději nedělat. Jako u každého mezinárodního dokumentu takového rozsahu nelze předpokládat, že vše můžeme v detailu uplatnit v našich podmínkách. Také nečekáme, že studium desítek stran textu bude oblíbenou večerní kratochvílí pro všechny kolegy. I proto jsme pro toto vydání časopisu Kardiologická revue – Interní medicína (KARIM) připravili komentáře k několika kapitolám uvedených doporučení. Neklademe si za cíl kompletní rozbor problematiky, ani nechceme poskytnout českou verzi doporučených postupů – spíše upozornit na konkrétní změny, k nimž v doporučeních došlo, komentovat, co nám přijde obzvláště zajímavé a proč, případně se vyjádřit k tomu, co se v našich podmínkách zdá méně vhodné či použitelné. Vybrali jsme z rozsáhlých textů několik oblastí zasluhujících zvláštní pozornost, ať už z důvodu změn dikce doporučení nebo proto, že se při diskuzích k některým z nich opakovaně vracíme. Snažili jsme se vyzdvihnout praktické aspekty a vynechat těžkopádnou argumentaci prostým výčtem důkazů. Nyní necháme na vás, čtenářích KARIMu, abyste posoudili, jak se nám to podařilo.

Za všechny, kteří se podíleli na přípravě, Vám příjemné čtení přeje,

Michal Vrablík

doc. MUDr. Michal Vrablík, Ph.D.
www.vfn.cz
michal.vrablik@vfn.cz